

13.1.2023

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.

Kinturinkuja 4, PL 91

11101 Riihimäki

Eduskunnan ympäristövaliokuntaYmV@eduskunta.fi**Aihe:** Ympäristövaliokunta torstai 19.01.2023 klo 10.00 / HE 308/2022 vp / Asiantuntijapyyntö**METSÄSTÄJÄLIITON ASiantuntijalausunto TIILIKKAJÄRVEN KANSALLISPUISTON LAAJENNUSSUUNNITELMASTA****Yleistä**

Metsästäjäliiton mielestä kansallispuistot ovat sinänsä tärkeitä koskemattoman luonnon säilyttäjiä, kunhan alueen virkistyskäyttömuodot sovitetaan yhteen järkevästi. Etelä-Suomen kansallispuistoissa on nykyisin perusasetelmana, että vain hirvenajo alueen läpi sallitaan, mutta käytännössä varsinaista metsästystä ei voida harjoittaa. Lisäksi Metsähallituksen erillisellä luvalla voi olla mahdollisuus harjoittaa vierasperäisten lajien poistoa. Kaikki muu metsästys on siten kielletty ilman järkeviä perusteita. Tätä Metsästäjäliitto ei voi hyväksyä. Metsästyksen tulisi liiton mielestä olla kansallispuistossa lähtökohtaisesti sallittua silloin kun se ei vaaranna alueen suojelutarkoitusta.

Nykytila

Nykyisen Tiilikkajärven kansallispuiston (n. 3500 ha) alueella vain hirvenajo on sallittua. Kaikki muu metsästys on käytännössä kielletty. Esityksen mukaan Tiilikkajärven kansallispuistoon liitettäisiin noin 2441 hehtaaria valtion omistuksessa olevia maita Rautavaaran kunnassa. Tämä laajentaisi kansallispuistoa ja samalla metsästyskieltoaluetta merkittävästi.

Esitetty laajennus Tiilikkajärven kansallispuistoon on melko sirpalemainen ja polvekkeinen. Esityksen keskeisenä tarkoituksena on saada käytävä kansallispuiston ja Metsäkartanon välille. Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan siihen on muitakin mahdollisuuksia ilman kansallispuiston laajentamista. Nykyisen kansallispuiston lisäksi on suunnitellulla alueella Natura-alueita, jotka ovat liiton näkemyksen mukaan täysin riittäviä alueen luontoarvojen turvaamiseksi jo nykyisellä statuksellaan.

Esityksen kohteena olevilla alueilla on voitu aiemmin metsästää. Metsästys kuitenkin päättyisi hirvieläinten, pienriistan, ilveksen ja karhun osalta esitetyllä laajennusalueella. Metsästäjäliiton mielestä metsästyksen jatkuminen nyt esitetyillä alueilla on välttämätöntä muun muassa luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja runsastuessaan mahdollista vahinkoa tuottavien lajien hallinnan näkökulmasta. Kestävä metsästys on muiden luonnonkäyttömuotojen kanssa yhdenvertaisena tärkeä osa virkistystä ja maakunnan kulttuuriperintöä.

Nykyisin on olemassa lukuisia hyviä esimerkkejä siitä, miten metsästys ja muu virkistyskäyttö ovat suojelualueilla hyvin yhteensovitettavissa. Kysymys on lähinnä yhteisestä tahtotilasta. Muu virkistyskäyttö suojelualueilla tapahtuu alkukesästä alkusyksyyn, pääsääntöisesti viikonloppuisin. Lisäksi suuri osa esitetyistä suojeltavista alueista ei ole maantieteellisen sijaintinsa vuoksi viikkoon virkistyskäytön piirissä, joten ristiriitoja metsästyksen sovittamisessa muiden käyttömuotojen kanssa ei käytännössä ole.

13.1.2023

Alueen metsästysseuroille merkittäviä menetyksiä laajennuksista

Metsästäjäliitto on jäsenseurojensa (n. 2700 kpl) valtakunnallinen edunvalvoja. Seuroilta tulleen palautteen perusteella paikalliset seurat ovat menettämässä merkittävästi metsästysmahdollisuuksia alueella. Myös metsästysalueiden pirstoutuminen vaikeuttaa metsästysseuroilla etenkin suurriistajahtia tilanteissa, joissa esimerkiksi suojelualueen pieni kaistale halkaisee muuten yhtenäisen alueen.

Metsästysseurat ovat lähettäneet Metsästäjäliitolle näkemyksiään suunnitellusta kansallispuiston laajennuksesta ja sen vaikutuksista. Seuraavassa heidän ajatuksiaan asiasta:

Laajennuksen vaikutus olisi merkittävintä ennen kaikkea hirvenmetsästyksen, sillä käytännössä se loppuisi alueella kokonaan. Hirvenajo pois alueelta ilman mahdollisuutta ampua, on kyseisillä erämailla alueilla seurojen mukaan ”yhtä tyhjän kanssa”. Metsästysseurojen jäsenet ovat lunastaneet suunniteltuun alueeseen aiemmin muun muassa kanalintulupia, mutta jatkossa sekin metsästysmuoto loppuisi laajennuksen kohteena olevilla alueilla. Metsästysmatkoilla käytetään kuitenkin metsästysseurojen jäsenten ja muiden metsästäjien merkittäviä summia vuositasolla, mikä osaltaan auttaisi palvelujen kehittämisessä sekä säilymisessä Rautavaaran kunnassa.

Metsästys on vuosittain ajanjakso, joka kestää noin 3 kuukautta, ajoittuen pääosin syyskuun puolivälistä joulukuun loppuun. Tänä aikana luontoretkeily on ollut alueella hyvin vähäistä alueella, sillä lumi tulee korkeuseroista johtuen aikaisemmin ja lunta tulee myös runsaasti - usein jo loka-marraskuun taitteessa. Näin metsästyksen luoma palveluiden kysyntä ja sen tuottama tulovirta kunnan palvelusektorille on vuoden viime kuukausina aikana merkittävä.

Jo nykyiseen suojelualueverkostoon satsaamalla on alueen kiinnostavuus nostettavissa uudelle tasolle. Alueelle voitaisiin perustaa kunnan tai Metsähallituksen johdolla retkeily- ja erä-alue, joka sallisi edelleen myös metsästyksen mutta olisi alueelle tehtävien investointien avulla kiinnostava laajasti myös retkeilijöille.

Tietyillä metsästysseurojen alueilla pelkkä hirven ajo on käytännössä mahdotonta, koska hirvien pakoreitit suuntautuvat kohti nykyistä kansallispuistoa. Seuran jäsenet ovat investoineet rakentamalla erämökkejä sekä hankkimalleen että vuokratontille. Vierailut Rautavaaralla eivät rajoitu pelkästään metsästyskauteen, vaan paikkakunnan palvelut ovat ahkerassa käytössä ympäri vuoden. Parempi vaihtoehto rauhoitukselle olisi metsästysseurojen mielestä esimerkiksi metsästyksen aloitusajan siirtäminen 1.10. alkavaksi, jolloin ruska-aika on jo ohi ja turistiretkeily vähentynyt olemattomiin.

Metsästys edistää hyväksyttävyyttä ja monimuotoisuutta

Metsästys tulee Metsästäjäliiton mielestä suojelualueella sallia, jos se ei vaaranna suojeltavan alueen perustamistarkoitusta tai aiheuta haittaa alueen muulle käytölle. Tiilikjärven kansallispuistossa tilanne on juuri kuvatuun kaltaisen, eli metsästyksen salliminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta eikä haittaa alueen muuta käyttöä. Perustettavilla alueilla suojellaan etupäässä eri luontotyyppejä. Metsästyksen ei voida katsoa millään muotoa haittaavan niiden suojelua. Metsästys sijoittuu ajankohdallisesti syksyyn ja talveen siten, että se ei haittaa muuta virkistyskäyttöä.

Riihimäellä 13.1.2023

Toimeksi saaneena:
Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.